

A Kismarosi Gyümölcsoltó Boldogasszony Monostor alapító apát-nője életének 93-ik, örökfogadalmának 68-ik évében, rég óhajtott nagy vágya szerint, 2020. augusztus 31-én belépett a Mennyei Atya Házába.

Hosszú élete és személyiségének minden ajándéka Krisztus keresztjének fényén és árnyékán keresztül bontakozott ki. Zarándokútja lépésről lépésre, keresztől keresztre vitt, és átragyogott rajta a feltámadás fénye önmaga és mindazok számára, akikkel találkozott.

A kezdetek reménye

és kemény realitása

1928. január 20-án született Budapesten. Hároméves volt, amikor édesanyja elhagyta a családot. Pestújhelyen az Állami Elemi Népisiskolába járt; 1938-tól az Erzsébet Nőiskola Leánygimnáziumában folytatta tanulmányait.

A II. világháború alatt elveszítette édesapját és nagymamáját, magára maradt.

A háború után az Angolkisaszszonyok Intézetében folytatta gimnáziumi tanulmányait. 1945-ben részt vett a Katolikus Főiskolai Diákszövetség által Szakcsón szervezett táborban, ahol megismerkedett az Actio Catholica akkori kulturális titkárával, Lénárd Ödön piarista szerzetessel. Beszélgetésük végén ezt a mondatot kapta atyától: „A Jóisten most melléd állított, és egy életre, egy örökkévalóságra elvállaltalak.”

Érettségi után, 1946-ban beiratkozott a József Nádor Műszaki Egyetem Építésztechnika Karára. Ezzel párhuzamosan aktívan részt vett az Actio Catholica munkájában.

Szerzeteséletének indulása –

fények és árnyékok

1948-ban, amikor Lénárd Ödön atyát letartóztatták, más fiatalokkal

együtt vidékre került. Zirc mellett, a ciszterci nővérek Bakonyboldogasszony monostorában kapott menedéket. Az itt töltött hónapok alatt kereste az utat, hogyan tudná segíteni „a szegény halálraítélt magyar kereszténységet”. Megérlelődött benne szerzetesi hivatása, és 1948 őszén kérte felvételét a Regina Mundi ciszterci közösségbe. Hivatásáról így ír: „Ezeket a helyzeteket, ezeket a dolgokat, amikkel találkoztam, éreztem, hogy akkor sem tudok mit csinálni, ha nem alszom és nem eszem, csak megteszem, amit meg lehet tenni a mentés érdekében, belehalok, és semmit sem csináltam. Akkor arra a felismerésre jutottam, hogy ha én nem tudok semmit, akkor az Úristen mégiscsak tud valamit csinálni. Az egyetlen, amit tenni lehet, hogy a Jóisten mellé állok, és hadd tegyen ő. Így lettem szerzetes.”

A szerzetesrendek szétszórátása előtt, 1950. január 9-én tett egyszerű fogadalmat Somogyboldogasszony monostorában, amelyet 1949-ben alapított a Regina Mundi közössége. Amikor a nővéreknek el kellett hagyniuk monostoraikat, egy ideig a borzavári plébánián szolgált, majd Budapestre került. 1951-ben az IPARTERV-nél helyezkedett el. Szerette volna folytatni egyetemi tanulmányait, de szerzetesi múltja miatt erre nem kapott lehetőséget. 1951 őszén előljárói kihívták Erdligrétre, ahol a titokban működő Regina Mundi szerzetesközösségben 1953. január 9-én letette az ünnepélyes örökfogadalmat.

Pár hónappal később Tímár Ágnes és a ciszterci nővérek kapcsolata fájdalmasan megszakadt. Budapestre költözött, építési ellenőrként folytatta munkáját a Diósi Csapágygyárban. Az akkor szabadult Lénárd Ödön atyával együtt felkarolta azokat a fiatalokat, akik a zürzavaros idők ellenére azzal a vágyal éltek és keresték fel őket, hogy egészen Istennek adják az életüket.

Továbbhívó szó – megalkuvás

nélküli elkötelezettség

1955. szeptember 8-án új fejezet kezdődött Tímár Ágnes életében:

Budapesten, egy albérleti lakásban négy fiatal lánnyal megszületett – a ma Kismaroson élő – Boldogasszony Háza szerzetesközösség. „Budapesten laktam. A Semmelweis utcában egy baráti család fogadott be, és kicsiny albérleti szobámban Pambó remete életét éltem. Valamikor megkeresett egy fiatal lány, majd egy másik, és hamarosan bekapogtatott Móni... Ettől kezdve kezünkben a Regulával és egy ciszterci napirenddel elkezdünk ’élni’. Végül is azoknak sem volt sokkal több ’tárgyi segítségük’, akik Cîteaux vadonába érkeztek.” „Egy kicsit a hátunkon vittük magunkkal a kolostort. Az egymáshoz tartozást a közös napirend határozta meg. Úgy alakítottuk ki az életformát, ahogyan annak idején az első keresztény századokban elindult a szerzetesség.”

1961. február 6-án három társával együtt letartóztatták. A Fővárosi Bíróság a közösen élt szerzeteséletet az államrend megdöntésére irányuló szervezkedésnek minősítette. Hét hónap vizsgálati fogság után négy és fél év börtönbüntetésre ítélték. „Az ellenem, ellenünk felsorakoztatott erők nevéstégesen és aránytalanul nagyok voltak, egy tucatnyi szerzeteséletet élő fiatal lány országdöntő lehetőségeihez arányítva. A böszült kirohanás ellenünk döbbenetes tanúság volt arról, hogy milyen hatékonyan ismerik el az imádságot, az egyház imádságát, Isten erejét az erőtlenségben.” Még a börtönben, 1962. december második felében kapta a hírt, hogy Mónika, a „kint lévő” közösség akkori vezetője, 25 évesen meghalt. „Súlyos csapás ért... Móni, Mónikám... az életem egyik legfájdalmasabb hiánya kezdődött el akkor, és tart mindhalálig.”

1963. március 21-én, Mónika földi születésnapján, közkegyelemmel szabadult a kalocsai börtönből.

1966. április 19-én ismét letartóztatták. Az államrend megdöntésére irányuló összeesküvés címén, visszaesőként három és fél év szabadságvesztésre ítélték, hozzátéve az amnesztiával elengedett büntetés idejét is. „Másodszor minden valamivel könnyebb, és minden sokkal

nehezebb. Könnyebb, mert sok minden ismert, kevésbé félelmetes. A zajok, a hangok inkább értelmezhetőek, az ember tudja, hogy a közeg sátáni, és egyedül Isten irgalmas szeretetébe lehet kapaszkodni... Egyedül a Megfeszítettet nézhetem, az enyéim hűségére gondolhatok.” 1968. november 29-én szabadult, néhány hónap elengedésével.

Teológiai tanulmányok

„A második börtön után elemi erővel tört fel bennem a vágy, hogy tanulni szeretnék. Tudományokkal szeretnék foglalkozni, amelyek Isten megközelíthetetlen világát abba az elérhető távolságba hozzák, ameddig ész és intuíció elmenni képes.” Udvardy József, szeged-csanádi megyéspüspök külön engedélye révén elvégezte Szegeden a teológiát. Doktori értekezését a párizsi Institut Catholique patrisztikai tanszékén nyújtotta be, ahol azt a '80-as évek elején elfogadták, megvédésére azonban csak 1989-ben utazhattott ki.

Kismaros – „Isten kegyelméből megvalósult a lehetetlen”

A '70-es évek elején a közösség Kismaroson vásárolt egy kis telket, itt épült fel az „ősmonostor”: a faház. Majd később egy téglapépület, „az ikerház”. Itt, a hegylejtői házban

„Ági néni” – ahogyan sokan ismerték – és Lénárd Ödön atya széles látókörű, kristálytisza, Isten mellett elkötelezett szellemisége olyan lelki műhelyt hozott létre, amely útmutató fárosz lett az egyre több nővért számláló közösségnek és mindazoknak, akik itt kerestek eligazítást keresztény életük kérdéseiben.

Tímár Ágnes a Jacques Maritain, Jacques Loew, Hans Urs von Balthasar, Henri de Lubac, Paul Beauchamp, a külföldi bencés, ciszterci, trappista és más szerzetesközösségekkel szőtt barátságok, intenzív kapcsolatok révén a kismarosi közösséget bekapcsolta a világegyház vérkeringésébe. Fáradhatatlanul készültek az idegen nyelven megjelent művek fordításai, amelyek szamizdatformában forogtak közközen.

Új lendület – a Monostor

építése

A folyamatos politikai enyhülés idején a szerzetesközösség létének hivatalos elismerése és egyházjogi rendezése is megtörtént. 1987. augusztus 14-én a Monostor „sui iuris” jogú incorporált priorátusa lett a Rendnek, 1993-ban pedig apátsági rangra emelték. 1996-ban érkezett el az idő, amikor az Egyházon belül, a Ciszterci Rend nagy családjában, a Zirci Kongregáció tagja lett a Kismarosi Gyümölcsoltó Boldogasz-

szonyról nevezett Apátság.

1989-ben, a politikai fordulat után ismét nagy feladat előtt állt a közösség. „Terveztük a jövőendő monostort, és elő kellett készíteni egy viszonylag nagyméretű építkezést, aminek egyedül a Gondviselő Isten volt az anyagi fedezete... A közösség mindennapi élete mellett rám szakadt a feladat, hogy pénz nélkül, építési vállalkozó nélkül, egyszerű munkásemberekkel épísem fel a monostort.” A tíz évig tartó építkezés után, 1999. április 17-én került sor a templomszentelésre. Az ünnepen mondott rövid beszédében Ágnes apátnő így tekintett vissza a megtett útra: „A munkavezető mindvégig én voltam, ami csak úgy volt lehetséges, hogy az egész Közösség egyetlen emberként a legmélyebb egységben hordozta és megosztotta a feladatokat.”

2003. januárjában, amikor betöltötte 75-ik életévét, lemondott apátnői szolgálatáról. 2006. májusától saját döntése szerint a monostoron kívül élt, Vácra. Amíg képességei engedték, Lénárd Ödön atya történelmi kutatásainak feldolgozásával foglalkozott, az általa létrehozott „Jelenkori Keresztény Archívum” támogatásával. Egészségi állapotának romlása, fizikai, szellemi erejének gyengülése miatt 2018. áprilisában Verőcére, a Migazzi Kristóf Idősek Otthonába került, ahol 2020. augusztus 31-én szívének könyörgése meghallgatásra talált: „Jó Uram, ne haragudj, de sokféle keresztied elfárasztott. Már nem tudok ajánlkozni.”

Sok keresztel, magánnyal, szenvedéssel átszőtt életét hálánkkal együtt emelje fel és tegye dicsőségessé a Feltámadt Krisztus örök szeretete!

Szent Kereszt Felmagasztalásának ünnepén, 2020. szeptember 14-én 16 órakor, szentmise keretén belül volt a temetési szertartás, a Kismarosi Ciszterci Apátságban.

Mély egységben maradunk mindazokkal, akik ismerték, tisztelték, szerették Ágnes nővért, és köszönjük mindazoknak, akik imáikkal kísérik őt hitben, reményben és szeretetben.

Olgi apátnő és a kismarosi ciszterci nővérek

A szövegben található idézetek Mónika Naplójából, Timár Ágnes „Hivatás és küldetés” c. könyvéből és Bögre Zsuzsanna „Hétköznapi ellenállás, reziliencia, generativitás” c. tanulmányából vannak.

